

פרק בנות כותים

מתניתין:

א. **בנות כותים** הרי הן **נדות מעריסתן**, מיום הולדתם, והטעם לכך יתבאר בגמרא.

ב. **והכותים מטמאים משכב תחתון ככיסוי עליון של זב**, שמטמא רק אוכלין ומשקין ולא אדם כמבואר בגמרא, **מפני שהן בועלי נדות**⁽¹⁾.

ג. **והן, הכותיות**, נחשבות נדות אפילו

כשגדלות ויודעות לטבול⁽²⁾, משום שהן **יושבות על כל דם ודם**, שאפילו על דם טהור, כמו דם הירוק, הן מונות שבעה ימי נידות. ועל ידי כך הן באות לידי תקלה, כי אם ראו דם ירוק ולאחר כמה ימים ראו דם אדום אין הן מונות את שבעת ימי הנידות מראיית הדם האדום אלא מראיית הדם הירוק, וטובלות באמצע שבעת ימי הנידות, ולפיכך תמיד הן בספק נדות, וכן בועליהן נחשבים כבועלי נדות⁽³⁾.

ראיה, ובהכרח שהמשנה הוסיפה טעם זה לאסור גם גדולות שיכולות להטהר מראייתן, אלא שאינו נטהרות כדין.

והחתם סופר הבין שמדובר באופן שראו בסוף קטנותן, וטבלו בתחילת גדלותן. ותמה, שאם המשיכו לראות, הרי הן זבות וטעונות ז' נקיים, וכיון שטבלו בלא ספירה, שוב אינן טהורות. ואמנם הריטב"א הוסיף, שהטעם נצרך באופן שנודע שטבלו בקטנותן, והיינו, שראו, וטבלו קודם שהגדילו.

וראה **במנחת חנוך** [קפב] שדן אם גם ישראל הבא על בת כותים יחשב כבועל נדה. ומקושת התוס' מוכח שהוא בועל נדה, שהרי הקשו למה צריך טעם נוסף, ומשמע שלא גזרו טומאה סתם, אלא בכל דיני נדה שעושה בועלה בועל נדה [וראה הערות 5-8-9-23].

3. **תוס'** [לב ע"א ד"ה רבי] דקדקו מכאן שמשנתנו מטמאה מספק רק מפני שאם ראו בודאי היו טמאות מדאורייתא [וכמאן דאמר גרי אמת הן], ולכן דנה הגמרא מיהו התנא ששנאה. אך באמת לכולי עלמא הן טמאות [ואפילו אם גרי אריות הן] משום שחששו שמא יטמעו בהן,

1. **בתוס' רא"ש** כתב, שגם למאן דאמר כותים גירי אריות הם, ואין דמן מטמא בנדה, מסתבר שגזרו על בועליהן כבועלי נדה, שהרי לא מצינו מי שחולק בזה. ולכאורה הוא סותר דבריו בשבת [טז ב], שביאר שם כי רק בקטנות יתכן לגזור משום חשש טימוע, אך בועלי נדה בגדולות הוא רק כשיש חשש שלא נטהרו, והיינו, דוקא בדם טמא.

ומשמע, ששתי גזירות נשנו כאן, וברישא מדובר בגזירת טומאה אף שלא ראתה, והיא משום טימוע, ואינה עושה בועלה כבועל נדה. אך בסיפא מדובר בחשש שמא ראתה, וגזרו בה אטו ישראל [וראה הערה 13 שדמה כישראל]. ולפיכך, גם גירי אריות עושות בעליהן כבועלי נדות. ומקור לסברא זו נמצא **במהרש"א** [שבת כא ב], שבתחילה גזרו על עכו"ם אטו ישראל, שאם ראו זיבה דינם כזבים. ולבסוף גזרו על כל גוי, ואפילו לא ראה, כדי שלא יהיה תינוק ישראל רגיל אצלו במשכב זכור. וראה **חתם סופר** להלן [סט ב].

2. כך ביארו **תוס'** [ד"ה בנות]. והוצרכו לכך, כי גם לולי טעם זה הן טמאות מעריסתן מפני חשש